

LEGE
pentru modificarea și completarea unor legi

nr. 1254-XIII din 16.07.97

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.66/549 din 09.10.1997

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Notă: Art.1 abrogat la data abrogării Legii cu privire la faliment conform [Legii R.Moldova nr.632-XV din 14.11.2001](#), în vigoare 15.02.2002

Art.I. – [Legea nr.786-XIII din 26 martie 1996](#) cu privire la faliment (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.58, art.583) se modifică și se completează după cum urmează:

1. În articolul 1:

subalineatul unu se modifică și va avea următorul cuprins:

"insolvabilitate – situație economico-financiară în care se află debitorul ale cărui active sînt de o valoare mai mică decît a capitalului social, în cazul cînd acesta este declarat, sau ale cărui pasive depășesc activele, în celelalte cazuri, și care este incapabil să-și achite datoriile în volumul stabilit ajunse la scadență, indiferent de cauza, timpul și locul provenienței lor;"

subalineatele opt-unsprezece se exclud;

în final, se introduc trei subalineate noi avînd următorul cuprins:

"faliment internațional – procedură de faliment deschisă unei persoane în două sau mai multe țări;

faliment principal – procedură de faliment deschisă unei persoane în țara în care aceasta își are centrul intereselor principale. Centrul intereselor principale ale societăților și persoanelor juridice se presupune a fi, pînă la confirmarea contrariului, sediul lor statutar;

faliment secundar – procedură de faliment în o altă țară decît aceea în care a fost deschis falimentul principal."

2. În articolul 3, după cuvîntul "întreprinderilor," se introduce textul "asociațiilor (uniunilor) de întreprinderi,".

3. Din articolul 4, se exclude litera c).

4. În articolul 5:

alineatele (4) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(4) La patrimoniul debitorului persoană fizică se raportează cotele comanditarilor, bunurile personale ale fondatorilor întreprinderii individuale, ale asociațiilor societății în nume colectiv, ale comanditaților societăților în comandită, precum și bunurile familiei lor, dacă acestea au fost procurate prin tranzacții ilicite și prin alte acțiuni ilegale, excepție făcînd bunurile care, în condițiile prezentei legi și ale altor acte legislative, nu pot fi urmărite.

(5) Nu se raportează la masa concursuală bunurile și drepturile patrimoniale depuse ca gaj, bunurile aflate în posesiunea ilegală a debitorului sau din greșeală, asupra cărora un terț și-a dovedit titlul de drept real, și nici pensiile, indemnizațiile sociale și mijloacele provenite din repararea prejudiciului moral cauzat fondatorului unei întreprinderi individuale, asociatului din societatea în nume colectiv, comanditatului din societatea în comandită.";

se introduce în final un nou alineat, (6), avînd următorul cuprins:

"(6) La masa concursuală a debitorului se adaugă patrimoniul asociațiilor cu răspundere subsidiară pentru obligațiile debitorului, precum și patrimoniul fidejursorului și cel al garantului, în volumul obligațiilor

debitorului subscribe de ei."

5. În articolul 7:

alineatele (2) – (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(2) Procedura falimentului se deschide numai la cererea creditorului concursual, a debitorului, a procurorului, a lichidatorului din falimentul principal sau a altei persoane sau organ abilitat, în cazul solicitării deschiderii procedurii falimentului secundar în cadrul examinării unui faliment internațional.

(3) Orice creditor concursual poate să introducă în instanța de judecată o cerere cu privire la deschiderea procedurii falimentului dacă debitorul nu execută timp de o lună creanțele.

(4) Creditorul concursual este în drept să formuleze în una și aceeași cerere cîteva revendicări față de debitor referitoare la diferite obligații, suma revendicărilor însă neputînd fi mai mică de 2000 lei. Creditorii concursuali au dreptul să-și unească revendicările față de debitor și să introducă în instanța de judecată o singură cerere.

(5) În cerere, creditorii concursuali trebuie să-și asume obligația de a acoperi eventualele cheltuieli aferente procedurii concursuale în cazul în care debitorul nu este disponibil să acopere la momentul respectiv astfel de cheltuieli.";

la alineatul (6), textul "administrarea externă sau asanarea" se substituie prin textul "procedura de reorganizare.";

alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(8) Lichidatorul din falimentul principal sau o altă persoană sau organ abilitat, în cazul solicitării deschiderii de faliment secundar, prezintă hotărîrea instanței de judecată sau a unui alt organ abilitat din țara în care este declarată deschiderea procedurii falimentului principal.";

în alineatul (9) se introduce în final textul: "Ceilalți creditori concursuali sînt în drept să ceară continuarea procedurii falimentului, declarînd în scris despre faptul acesta."

6. În articolul 8:

la alineatul (2), cuvîntul "anulate" se substituie prin cuvîntul "încasate";

la alineatul (4):

- după litera a) se introduce litera b) avînd următorul cuprins:

"b) extras din statutul (regulamentul) debitorului privind răspunderea asociațiilor pentru obligațiunile acestuia;";

- literele b) – j) devin respectiv literele c) – k);

- la litera i) textul "lichidarea debitorului" se substituie prin textul "introducerea cererii cu privire la deschiderea procedurii falimentului";

- la litera j) textul "exercitarea administrării externe sau asanarea debitorului, conținînd și planul acestei reglementări" se substituie prin textul "reorganizarea debitorului, conținînd și planul acestei reorganizări;".

7. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Articolul 9. Introducerea cererii. Referința la cerere

(1) Cererea cu privire la deschiderea procedurii falimentului se introduce în instanța de judecată în condițiile generale stabilite de lege.

(2) La data la care debitorul depune cererea, se produc efectele juridice menționate la art.17 alin.(1) lit.b) – d) și alin.(2).

(3) Debitorul, în termen de 5 zile de la data primirii copiei de pe cererea creditorului sau a procurorului, va prezenta instanței de judecată și reclamantului o referință la cerere, care va conține în mod obligatoriu:

a) denumirea instanței de judecată;

b) data semnării referinței și numărul ei, denumirea (numele) reclamantului;

c) conținutul răspunsului la propunerea de tranșare a litigiului. Dacă în cererea de chemare în judecată se consemnează că nu a fost primit răspuns la referință, se anexează copia de pe răspunsul dat la propunerea de tranșare a litigiului, precum și probele care confirmă că răspunsul a fost expediat reclamantului;

d) mărimea și calculul datoriilor certe, iar în cazul în care sumele respective au fost transferate

creditorilor (obligațiunile satisfăcute) – numărul și data ordinului de plată sau ale altui document;

e) confirmarea sau contestarea insolvenței sale;

f) consemnarea documentelor și altor probe anexate la referință;

g) solicitarea garanțiilor prevăzute la art.10 alin.(1) pentru acoperirea unor eventuale pagube.

(4) Faptul că debitorul nu face referință la cerere nu împiedică instanța de judecată să examineze cazul în esență. Dacă instanța de judecată respinge cererea creditorului sau a procurorului în cazul în care debitorul nu a făcut referința la ea, toate cheltuielile aferente examinării cazului vor fi suportate de debitor."

8. În articolul 10 alineatul (1), cuvântul "respinsă" din final se substituie prin textul "returnată fără examinare".

9. În articolul 11:

la alineatul (1), cuvântul "răspuns" se substituie prin textul "prezentare a referinței";

alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) După înregistrarea cererii cu privire la deschiderea procedurii falimentului, în scopul asigurării protecției intereselor patrimoniale ale creditorilor, instanța de judecată poate lua următoarele măsuri:

a) sechestrarea patrimoniului, conturilor și documentelor debitorului;

b) cererea de a fi depusă o cauțiune în valoarea acțiunii intentate de creditori sau de procuror pentru menținerea dreptului debitorului de a-și administra bunurile;

c) alte măsuri conforme legii."

10. Articolul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Articolul 12. Intentarea procesului și pronunțarea hotărârii

(1) După introducerea cererii și înregistrarea ei, judecătorul, în termen de 15 zile, dar nu mai devreme de termenul prevăzut pentru prezentarea referinței la cerere, pronunță o hotărâre privind intentarea procesului, informează părțile în proces și alte persoane despre data, ora și locul ședinței de judecare a cauzei. În condițiile art.10 alin.(1), cererea va fi returnată fără examinare.

(2) La ședința instanței de judecată sînt invitați debitorul, proprietarul debitorului, organul fiscal de la locul înregistrării debitorului, băncile care acordă debitorului servicii de decontări și de credit, creditorii cunoscuți instanței de judecată, precum și reprezentantul angajaților debitorului, este examinată candidatura administratorului procedurii concursuale propusă de creditori pentru o eventuală hotărâre cu privire la deschiderea procedurii concursuale.

(3) După examinarea cererii, instanța de judecată pronunță una din următoarele hotărâri:

a) declararea debitorului în stare de insolvență și derularea procedurii concursuale;

b) respingerea cererii, în cazul constatării solvabilității debitorului la data pronunțării hotărârii, inclusiv al restabilirii solvabilității acestuia după introducerea cererii, și posibilității executării creanțelor lui curente.

(4) În cazul examinării cererii depuse de debitor sau de lichidatorul din falimentul principal (de o altă persoană sau de un organ abilitat) (art.7 alin.(8), instanța de judecată, odată cu intentarea procesului, poate pronunța o hotărâre cu privire la declararea debitorului în stare de insolvență și la deschiderea procedurii concursuale, fără audierea orală a cauzei.

(5) Hotărârea cu privire la declararea debitorului în stare de insolvență și la deschiderea procedurii concursuale sau, după caz, cu privire la respingerea cererii în partea în care se referă la falimentul debitorului va fi pronunțată de instanța de judecată în termen de 30 de zile de la data introducerii cererii."

11. Articolele 13-15 se modifică și vor avea următorul cuprins:

"Articolul 13. Principiile și condițiile generale ale procedurii de reorganizare

(1) Prin procedura de reorganizare se urmărește executarea creanțelor creditorilor în condițiile negociate și menținerea debitorului ca subiect de drept.

(2) Temei pentru aplicarea procedurii de reorganizare îl constituie posibilitatea reală de restabilire a solvabilității debitorului și de continuare a activității acestuia prin efectuarea unor acțiuni de ordin organizatoric și economic.

(3) Procedura de reorganizare se aplică în exclusivitate față de debitor, acesta avînd calitatea de

societate pe acțiuni, de societate cu răspundere limitată, de cooperativă de producție sau de asociație (uniune) de întreprinderi.

(4) Nu poate fi aplicată procedura de reorganizare debitorului căruia, în ultimii 3 ani, a fost aplicată o astfel de procedură.

(5) Durata procedurii de reorganizare nu va depăși 12 luni pentru debitorul cu un număr de până la 50 de angajați și 24 de luni pentru ceilalți debitori.

(6) Pentru perioada de reorganizare, procedura concursuală se suspendă, conturile se deblochează. Cu toate acestea, administratorul procedurii de reorganizare {art.14 alin.(4) lit.d)} este îndreptățit să aplice măsurile prevăzute la art.20.

(7) De la data intrării în vigoare a hotărârii cu privire la alegerea unui plan de reorganizare din numărul planurilor confirmate, debitorul trebuie să folosească în denumirea sa textul "în procedură de reorganizare".

Articolul 14. Propunerea și admiterea planului de reorganizare

(1) Procedura de reorganizare a debitorului se inițiază prin introducerea în instanța de judecată a unei cereri și a planului de reorganizare, anexat la ea.

(2) Planul de reorganizare poate fi propus de debitor, de creditorii care dețin nu mai puțin de o treime din creanțele asigurate cu gaj, cu excepția creditorilor gajști care și-au formulat revendicările conform art.17 alin.(2), de creditorii neasigurați care dețin nu mai puțin de o treime din datoria generală a debitorului. În cazul în care debitorul este o societate pe acțiuni, o societate cu răspundere limitată sau o cooperativă de producție, planul de reorganizare poate fi propus cu o treime din voturile acționarilor (asociaților) care au drept de vot în adunarea generală a acționarilor (asociaților), iar în cazul unei asociații (uniuni) de întreprinderi – de fiecare asociat general care are dreptul de a propune planul.

(3) Planul trebuie propus în termen de 10 zile de la data primei adunări a creditorilor {art.18 alin.(4)}. În cazul în care persoanele indicate la alin.(2) depun o cerere privind prelungirea termenului de propunere a planului, instanța de judecată poate prelungi acest termen, care însă nu trebuie să depășească 90 de zile de la data depunerii cererii de inițiere a procedurii falimentului.

(4) Planul trebuie să specifice în detalii:

a) termenul, modul și mărimea în care se va efectua achitarea sau compensarea creanțelor către diferitele categorii de creditori prin convertirea creanțelor acestora în acțiuni (părți sociale) ale debitorului, prin emiterea unor noi creanțe de către debitor sau prin alte metode;

b) posibilitatea și mărimea degrevării de datorie a debitorului și a membrilor asociației (uniunii) de întreprinderi;

c) tabloul achitării tuturor categoriilor de creditori în comparație cu ceea ce ar primi în urma distribuirii activelor la lichidare, dacă aceasta ar avea loc;

d) măsurile (organizatorice, administrative, juridice, financiare, tehnice, de utilizare a forței de muncă) care vor fi luate pentru restabilirea solvabilității debitorului și pe care se bazează posibilitatea realizării planului. În cadrul măsurilor administrative se va specifica înlăturarea administrației debitorului de la conducere și executarea funcțiilor de conducere de către administratorul procedurii de reorganizare numit conform art.22 sau continuarea exercitării acestor funcții de către debitor sub supravegherea administratorului procedurii de reorganizare.

(5) Cheltuielile legate de propunerea planului, inclusiv de procedura de solicitare a acceptării acestui plan, vor fi suportate de partea care l-a propus; cheltuielile legate de planul propus de debitor vor fi efectuate din contul patrimoniului lui.

(6) Instanța de judecată va admite planul, propus de părțile acceptabile, care conține întreaga informație solicitată. Înainte de a admite un plan, instanța de judecată poate solicita opinia unui expert dezinteresat pentru a confirma posibilitatea realizării lui. Înainte de a respinge un plan, instanța de judecată va asculta opinia părții care l-a propus, a administratorului, a debitorului și a adunării creditorilor.

(7) Orice plan admis:

a) se păstrează la grefier și este disponibil tuturor părților cointeresate, care pot solicita o copie;

b) se expediază creditorilor cunoscuți, administratorului, debitorului, asociațiilor și acționarilor, la ordinul judecătorului.

(8) Judecătorul va ordona publicarea în două ziare (de difuzare locală și în țară) cu tiraj mare a unui aviz privind admiterea planului. În aviz se va menționa partea care propune planul, data votării lui și posibilitatea votării prin intermediul unei scrisori recomandate în care semnătura votantului este autentificată notarial. De la data publicării avizului, se va considera că toate persoanele cointeresate sînt înștiințate despre plan.

(9) La cel mult 3 săptămîni după expedierea planului, instanța de judecată convoacă ședința creditorilor. Debitorul va fi invitat în scris să participe la ședință. Asociații (acționarii) debitorului pot participa la ședință și pot vota numai atunci cînd, conform planului, ei nu sînt tratați atît de favorabil ca în cazul lichidării debitorului sau ca în cazul în care se prevede majorarea sau reducerea capitalului social al acestuia. Asociații (acționarii) votează conform statutului debitorului.

(10) Dacă au fost admise mai multe planuri, acestea trebuie să fie puse la vot în cadrul unei ședințe.

(11) Numai creditorii ale căror creanțe au fost înaintate în modul corespunzător și nu sînt contestate sînt în drept să voteze planul, cu excepția cazurilor cînd instanța de judecată a autorizat anterior altor creditori să voteze.

(12) Prin derogare de la prevederile art.25, vor participa la votarea planului de reorganizare și vor vota separat următoarele categorii de persoane:

a) creditorii gajști, cu excepția celor care și-au formulat pretențiile față de debitor conform art.17 alin.(2);

b) creditorii conform rîndului (categoriei) indicat la art.28 alin.(2);

c) asociații (acționarii) debitorului care au drept de vot conform alin.(9).

(13) La începutul procedurii de vot, judecata va informa asistența despre voturile scrise permise în mod legal de la creditori.

(14) Planul se consideră acceptat de o anumită categorie de votanți dacă deținătorii majorității sumelor creanțelor sau altor drepturi din fiecare categorie votează pentru acceptarea planului. De asemenea, planul se consideră acceptat de fiecare categorie care nu este defavorizată de plan. O categorie se consideră defavorizată dacă, la momentul confirmării planului, membrii acestei categorii ar primi mai puțin decît echivalentul creanțelor sau al drepturilor lor.

Articolul 15. Confirmarea planului, realizarea (nerealizarea) lui

(1) Instanța de judecată confirmă planul dacă:

a) acesta este acceptat de cel puțin două categorii de creditori din cele menționate la art.14 alin.(12) lit.a) și la art.28 alin.(2) lit.a) – d) și de cel puțin o categorie defavorizată din cele indicate la art.28 alin.(2) lit.e) și f);

b) persoanele care nu au acceptat planul (categoriile de creditori defavorizate, fiecare membru de orice categorie sau debitorul) vor beneficia în cadrul planului de o tratare cinstită și echitabilă, ceea ce înseamnă că:

- nici o categorie de creditori cu opinii diferite referitoare la plan și nici debitorul nu vor primi mai puțin decît în cazul lichidării debitorului;

- nici o categorie de creditori și nici un membru de orice categorie de creditori nu vor primi mai mult decît cuantumul declarat al creanțelor sau al drepturilor lor;

- toți creditorii în cadrul unei categorii sînt tratați la fel, cu excepția cazurilor cînd fiecare membru al acestei categorii consimte în scris la o tratare inegală a oricărui membru al acestei categorii;

c) remunerarea administratorului și plata altor cheltuieli administrative sînt efectuate în întregime în cazul în care planul nu specifică modalitatea asigurării acestor plăți.

(2) Dacă vor fi confirmate cîteva planuri, instanța de judecată va alege planul debitorului.

(3) Cînd hotărîrea de confirmare a planului sau de alegere a unui plan dintre mai multe planuri confirmate intră în vigoare, situația financiară a debitorului este reorganizată în modul corespunzător, iar creanțele și drepturile creditorilor și ale altor părți cointeresate sînt modificate conform planului. Creditorii

pot cere executarea hotărârii judecătorești în baza unui plan confirmat, care va fi considerat drept ultimă sentință civilă referitoare la debitor. Administratorul procedurii de reorganizare sau, după caz, debitorul este obligat să efectueze fără întârziere schimbările de structură prevăzute în plan.

(4) Dacă planul nu este confirmat, instanța de judecată va revoca hotărârea sa cu privire la suspendarea procedurii falimentului și va ordona administratorului procedurii concursuale lichidarea imediată a masei concursuale.

(5) Pe parcursul reorganizării, planul poate avea modificări, acestea fiind efectuate cu respectarea procedurilor prevăzute în prezentul capitol.

(6) Procedura de reorganizare a debitorului încetează în legătură cu:

- a) realizarea planului;
- b) nerespectarea planului;
- c) expirarea termenului stabilit pentru efectuarea procedurii de reorganizare.

(7) În caz de realizare a planului, instanța de judecată pronunță închiderea procedurii falimentului.

(8) Dacă debitorul nu reușește să respecte planul, creditorii ale căror creanțe nu au fost satisfăcute în proporție de cel puțin 80 la sută ori au fost modificate de plan sau administratorul procedurii de reorganizare pot înainta o cerere de lichidare fără dovezi de insolvabilitate a debitorului. Totodată, modificarea creanțelor și a drepturilor părților cointeresate va fi definitivă, chiar dacă instanța de judecată hotărăște lichidarea debitorului."

12. Articolele 16-20 se modifică și vor avea următorul cuprins:

"Articolul 16. Hotărârea cu privire la deschiderea procedurii concursuale

(1) Procedura concursuală începe odată cu adoptarea hotărârii respective {art.12 alin.(3) lit.a)}, care va conține:

a) interdicția administrării de către debitor a patrimoniului său;

b) somația cu privire la administrarea patrimoniului debitorului și desemnarea unui administrator al procedurii concursuale (denumit în continuare administrator) propus de creditorii concursuali (denumiți în continuare creditori) sau numit de instanța de judecată în cazul în care propunerea nu este făcută sau administratorul nu corespunde cerințelor art.22 alin.(3);

c) înștiințarea tuturor creditorilor debitorului despre dreptul de a adresa instanței de judecată, în termenele stabilite, o cerere privind revendicările lor financiare, cu argumentarea acestora, conținând mențiunea că în caz contrar, la distribuirea sumei obținute prin procedură concursuală, revendicările lor nu vor fi luate în considerare;

d) adresarea către toate persoanele cu drept de proprietate, de gaj sau cu alte drepturi reale asupra bunurilor aflate în posesiunea debitorului a propunerii de a declara acest drept administratorului în termenul stabilit;

e) cerința, față de posesorii bunurilor ce constituie proprietate a debitorului sau față de persoanele care trebuie să efectueze anumite plăți în folosul debitorului, de a transmite aceste bunuri și de a efectua aceste plăți prin intermediul administratorului în baza împuternicirilor acestuia;

f) data și ora deschiderii procedurii concursuale.

(2) Hotărârea cu privire la declararea debitorului în stare de insolvabilitate și la deschiderea procedurii concursuale se aduce la cunoștința părților în proces, tuturor creditorilor cunoscuți, angajaților debitorului, Fondului Social, Camerei Înregistrării de Stat de pe lângă Ministerul Justiției, Băncii Naționale a Moldovei, altor instituții financiare, inspectoratului fiscal teritorial și se publică în termen de 10 zile în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din mijloacele reclamantului, transferate la contul de depozit al instanței de judecată.

(3) În publicație trebuie să se indice:

- a) denumirea instanței în a cărei procedură se află cauza;
- b) denumirea și sediul debitorului;
- c) data și ora adoptării hotărârii judecătorești, în al cărei temei se deschide procedura concursuală;
- d) propunerea făcută creditorilor de a-și prezenta creanțele asupra debitorului în termenul stabilit;
- e) contul la care urmează să fie vărsate mijloacele creditare ale debitorului;
- f) alte date importante.

Articolul 17. Efectele juridice ale hotărîrii privind deschiderea procedurii concursuale

(1) De la data intrării în vigoare a hotărîrii privind deschiderea procedurii concursuale:

a) debitorul pierde dreptul de folosință, de dispunere și de administrare a patrimoniului, drepturile și obligațiunile lui trecînd la administrator;

b) toate obligațiunile și creanțele debitorului se consideră la scadență dacă din acțiunile întreprinse de administrator în temeiul art.19 nu rezultă altceva;

c) decontările cu debitorul se fac numai printr-un cont al acestuia deschis de administrator;

d) orice garanție de executare a obligațiunii acordată în afară de cazurile prevăzute de prezenta lege sau neautorizată de instanța de judecată se consideră nulă;

e) în denumirea sa, debitorul trebuie să folosească cuvintele "în procedură concursuală".

(2) După deschiderea procedurii concursuale, judecarea celorlalte cauze vizînd patrimoniul debitorului se suspendă, inclusiv executarea hotărîrilor adoptate anterior de instanța de judecată. Toate pretențiile de ordin patrimonial pot fi formulate din acest moment debitorului numai în cadrul procedurii concursuale, excepție făcînd creanțele creditorilor gajîști și creanțele privind sechestrarea bunurilor ce se află în posesiunea nelegitimă a debitorului sau din greșeală, asupra cărora terțe persoane și-au confirmat titlul de drept real, precum și executarea hotărîrilor judecătorești cu privire la acestea.

(3) Creanțele creditorilor rezultate din tranzacții încheiate după deschiderea procedurii concursuale vor avea prioritate față de creanțele creditorilor concursuali fie prin constituirea gajului, fie prin alte garanții sigure de satisfacere a creanțelor lor în mod prioritar.

Articolul 18. Acțiunile ulterioare hotărîrii cu privire la deschiderea procedurii concursuale

(1) După intrarea în funcție, administratorul:

a) ia în primire patrimoniul și documentația debitorului, în condițiile legii;

b) inventariază bunurile debitorului și ia măsuri pentru conservarea lor;

c) aplică, după caz, sigiliile pe averea, documentele și registrele debitorului;

d) efectuează și alte acțiuni în condițiile art.22 alin.(7) și restricțiilor prevăzute la art.17.

(2) Creditorii sînt obligați să-și declare drepturile în fața instanței de judecată în termen de o lună de la data publicării anunțului respectiv, să dea explicații referitor la valoarea creanțelor, la existența gajului, la bunurile care se află în posesiunea debitorului și asupra cărora dețin drept de proprietate sau referitor la alte drepturi. Creanțele către bugetul public național sînt luate în considerare cu titlu provizoriu în cuantumul declarat de debitor. Creditorii, cu excepția salariaților debitorului, care nu și-au declarat drepturile în termenele stabilite se consideră că au renunțat la ele.

(3) În cel mult 5 zile după expirarea termenului de prezentare a revendicărilor, instanța de judecată va expedia persoanelor participante la proces o înștiințare despre convocarea primei adunări a creditorilor, indicînd data, ora și locul ei.

(4) În cel mult 10 zile de la data expirării termenului de prezentare a revendicărilor, se convoacă ședința instanței de judecată și prima adunare a creditorilor, în cadrul căreia se verifică toate creanțele asupra debitorului, corespunderea fiecărei creanțe rîndului și valorii ei în cazul fiecărui creditor; se audiază raportul administratorului privind gestiunea patrimoniului debitorului de la data intrării în funcție, inclusiv garanțiile acordate de administrator creditorilor la creanțele care au apărut după deschiderea procedurii concursuale; se decide asupra propunerilor de inițiere a procedurii de reorganizare; se reconfirmă în funcție administratorul sau se numește o altă persoană în această funcție; debitorul se pronunță asupra tuturor revendicărilor puse în fața sa; administratorul expune opinia sa în problemele discutate.

Articolul 19. Rezilierea contractelor

(1) Pentru sporirea maximă a valorii patrimoniului debitorului, administratorul poate confirma sau rezilia orice contract la care debitorul este parte, inclusiv contracte de acordare a creditelor, arende neexpirate sau alte contracte, atît timp cît contractul nu a fost îndeplinit integral de toate părțile implicate. La solicitarea celeilalte părți, administratorul trebuie să o înștiințeze în termene rezonabile, dar nu mai

tîrziu de 3 săptămîni după numirea sa, asupra confirmării sau rezilierii contractului; dacă nu se va face o astfel de înștiințare, contractul se consideră reziliat, iar administratorul nu va fi în drept să insiste asupra executării lui.

(2) Dacă vînzătorul unor bunuri a menținut titlul de proprietate pînă la achitarea completă a prețului de vînzare, tranzacția nu va fi supusă prevederilor alin.(1).

(3) Un contract de angajare sau de arendă a bunurilor imobiliare poate fi reziliat numai cu respectarea termenului de înștiințare stabilit de lege. Termenul contractual de înștiințare care depășește termenul de înștiințare stabilit de lege nu va fi respectat.

(4) Creditorul este îndreptățit să ceară debitorului repararea prejudiciilor reale provocate de rezilierea contractului.

(5) Litigiile în cazurile arătate la prezentul articol trebuie să fie examinate în cadrul procedurii concursuale în decursul a 2 săptămîni.

Articolul 20. Nulitatea tranzacțiilor încheiate de debitor

(1) Administratorul poate intenta un proces în judecată pentru anularea tranzacțiilor și recuperarea bunurilor de la persoane terțe în cazul:

a) transferurilor gratuite în favoarea proprietarului, conducătorului debitorului, soției/soțului sau rudelor acestora (părinți, copii, frați, surori, bunel, bunică, nepoți), efectuate în decursul a 3 ani de pînă la depunerea cererii cu privire la deschiderea procedurii falimentului;

b) transferurilor gratuite către persoane terțe efectuate în decursul a 3 ani de pînă la depunerea cererii cu privire la deschiderea procedurii falimentului;

c) tranzacțiilor în care recompensa oferită de debitor depășește considerabil recompensa primită și care au fost realizate în decursul a 3 ani de pînă la depunerea cererii cu privire la deschiderea procedurii falimentului;

d) oricărei acțiuni realizate în decursul a 3 ani de pînă la depunerea cererii cu privire la deschiderea procedurii falimentului cu intenția tuturor persoanelor implicate de a ascunde activele de creditorii sau de a leza drepturile lor prin alte mijloace;

e) transmiterii patrimoniului debitorului în favoarea unui creditor în contul unei datorii viitoare, transmitere efectuată cu cel tîrziu 120 de zile înainte de depunerea cererii cu privire la deschiderea procedurii falimentului în scopul majorării sumei pe care creditorul ar primi-o în urma lichidării debitorului;

f) perfectării unei ipoteci sau unui alt drept de gaj sau măririi garanției obligațiunilor pentru o creanță negarantată, în termen de 180 de zile sau în cazul unei creanțe auxiliare ori creanțe a unui acționar ori asociat al debitorului, create sau perfectate în decursul unui an de pînă la depunerea cererii cu privire la deschiderea procedurii falimentului.

(2) Tranzacțiile cu persoane terțe asociate debitorului, efectuate în decursul unui an pînă la depunerea cererii cu privire la deschiderea procedurii falimentului, pot fi de asemenea anulate și recuperate dacă sînt în detrimentul intereselor creditorilor și dacă parte a lor este:

a) un asociat (acționar) care deține cel puțin 20 la sută din cota (acțiunile) societății (asociației);

b) un manager sau un alt membru al organelor de conducere sau de supraveghere a debitorului;

c) oricare altă persoană fizică sau juridică ce controlează debitorul sau activitatea lui comercială.

(3) Administratorul poate intenta un proces de anulare a unei tranzacții conform alin.(1) și (2) în decurs de un an după depunerea cererii cu privire la deschiderea procedurii falimentului. Adunarea creditorilor este autorizată să intenteze proces de anulare dacă administratorul refuză să o facă.

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1) – (3), nici administratorul și nici adunarea creditorilor nu poate anula tranzacția debitorului dacă aceasta a fost efectuată în cadrul activității comerciale sau al afacerilor financiare obișnuite ale debitorului, dacă a fost parte a unui schimb reciproc de o valoare rezonabil echivalentă sau dacă a făcut ca beneficiarul să acorde debitorului un credit nou neasigurat, pe care ultimul nu l-a achitat la data depunerii cererii cu privire la deschiderea procedurii falimentului.

(5) Beneficiarul unei tranzacții anulate alin.(1) – (3) va restitui patrimoniul transferat sau, dacă acesta nu mai există, costul lui la momentul transferării de către debitor.

(6) Beneficiarul care a restituit patrimoniul transferat de debitor sau costul lui va obține o creanță în

valoarea acestui patrimoniu, cu condiția participării beneficiarului la acest ultim transfer fără intenția de a pune piedici, de a-i reține sau înșela pe creditori. Donațiile sau alte tranzacții încheiate fie de fondatorii întreprinderii individuale, fie de asociații societății în nume colectiv, fie de un comanditar al societății în comandită în cadrul unor relații civile obișnuite, fără scopul de a tăinui patrimoniul debitorului și de a prejudicia interesele creditorilor, de asemenea nu pot fi recunoscute nule.

(7) Administratorul sau adunarea creditorilor pot recupera patrimoniul sau costul lui transmis de debitor către beneficiarul inițial și retransmis de acesta unui al doilea beneficiar numai dacă al doilea beneficiar nu a plătit un preț just pentru acest patrimoniu și știa că transmiterea inițială ar putea fi anulată conform prezentei legi."

13. În articolul 22:

din alineatul (1) se exclude textul "(denumit în continuare administrator)";

alineatele (3) – (6) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(3) Administrator poate fi numai persoana cu studii economice sau juridice superioare care are experiență de activitate administrativă la întreprindere sau de activitate juridică de cel puțin 3 ani din ultimii 10 ani și care nu are antecedente penale pentru infracțiuni contra proprietății, infracțiuni economice și de serviciu. Administratorul își exercită funcțiile prin întreprinderea pe care a organizat-o și al cărei conducător trebuie să fie.

(4) Întreprinderea condusă de administrator trebuie să dețină licență de stat în administrarea întreprinderilor insolubile, care se eliberează dacă întreprinderea este solvabilă, activele ei corespund cuantumului capitalului social și în ultimii 5 ani nu a fost considerată insolubilă.

(5) Modul de eliberare, suspendare și anulare a licențelor se stabilește de Guvern.

(6) Administratorul își exercită atribuțiile în baza unui contract încheiat cu adunarea creditorilor (reprezentantul împuternicit al acesteia). Contractul trebuie să fie confirmat de judecător și să aibă aplicată ștampila instanței de judecată."

14. În articolul 24 alineatul (3), fraza a doua se substituie prin textul: "Clauzele privind răspunderea materială a administratorului și garanțiile oferite de acesta se stipulează în contract."

15. Din articolul 25 alineatul (5):

litera f) se exclude;

litera g) devine litera f).

16. În articolul 27 se introduc trei alineate noi, (4) – (6), având următorul cuprins:

"(4) Cel târziu cu 20 de zile înainte, administratorul va înștiința prin poștă sau prin alt mijloc rezonabil toți creditorii cu creanțe de peste 5 la sută din valoarea tuturor creanțelor despre intenția sa de a vinde orice active a căror valoare depășește 10 la sută din valoarea tuturor creanțelor. În înștiințare se va consemna ce fel de vânzare va fi: închisă sau la licitație, precum și prețul, condițiile de achitare și identitatea cumpărătorului, dacă este cunoscută.

(5) Administratorul va înștiința instanța de judecată, creditorii și proprietarul debitorului despre intenția sa de a vinde bunuri imobiliare la licitație, cel târziu cu 30 de zile înainte de licitație. În înștiințare se va descrie amănunțit imobilul conform datelor din registrul de bunuri imobiliare și se va consemna prețul inițial. Dacă vreun creditor sau proprietarul debitorului are obiecții față de condițiile licitației, instanța de judecată va examina în ședință obiecțiile după ce a informat creditorii și proprietarul debitorului cel târziu cu 20 de zile înainte de ședință.

(6) Administratorul va anunța orice licitație de bunuri imobiliare cel puțin de două ori în ziare locale cu tiraj mare și va face ca avizele privind licitația să fie afișate la sediul instanței de judecată și pe imobilul care se vinde. Copii de pe avize vor fi expediate fiecărui creditor asigurat al bunurilor imobiliare și debitorului. Vânzarea va avea loc peste 20 de zile de la data ultimei publicări a avizelor."

17. Titlul articolului 28, alineatele (1) și (2) se modifică după cum urmează:

"Articolul 28. Satisfacerea creanțelor creditorilor în cadrul procedurii concursuale

(1) Vor fi achitate în mod prioritar în următoarea ordine:

a) creanțele asigurate cu gaj;

b) cheltuielile judiciare și renumerația administratorului;

c) cheltuielile administrative, inclusiv:

- cheltuielile reale și cheltuielile necesare pentru păstrarea (conservarea) și înstrăinarea patrimoniului;

- cheltuielile stabilite prin hotărîre a instanței de judecată pentru întreținerea fondatorului întreprinderii individuale, asociațiilor societății în nume colectiv, comanditaților societăților în comandită și a membrilor familiilor lor.

(2) După achitarea creanțelor indicate la alin.(1), creanțele creditorilor concursuali se sting în următoarea ordine:

a) creanțele cetățenilor față de care debitorul răspunde pentru prejudiciile cauzate sănătății lor și creanțele în legătură cu decesul acestor cetățeni – pe calea capitalizării plăților respective pe unitate de timp;

b) creanțele privind plata salariului, incluzînd perioada de pînă la 6 luni precedente deschiderii procedurii concursuale;

c) cerințele de satisfacere a obligațiunilor față de bugetul public național pe o perioadă de un an, anterior deschiderii procedurii concursuale;

d) depunerile bănești ale cetățenilor în instituțiile financiare în sumă de pînă la 1000 de lei;

e) creanțele altor categorii de creditori, excepție făcînd categoriile indicate la lit.a) – d) și f);

f) creanțele creditorilor care au depus tîrziu pretențiile {art.18 alin.(2)}, precum și impozitele, taxele și sancțiunile aplicate debitorului prin legislația unor state străine."

18. Capitolul V se exclude.

19. Capitolele VI și VII devin respectiv capitolele V și VI.

20. Articolele 37-42 devin respectiv articolele 32-37.

21. În articolul 33 la litera a) cifrele "37" se substituie prin cifrele "32".

22. În articolul 35 cifrele "37-39" se substituie prin cifrele "32-34".

Notă: Art.II abrogat la data abrogării Legii cu privire la gaj conform [Legii R.Moldova nr.449-XV din 30.07.2001](#), în vigoare 02.11.2001

Art.II. – [Legea nr.838-XIII din 23 mai 1996](#) cu privire la gaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.61-62, art.601) se modifică și se completează după cum urmează:

1. În articolul 1 alineatul (2), după cuvîntul "dacă" se introduce textul "legea sau".

2. În articolul 5:

alineatul (5), textul "comună (mixtă)" se substituie prin cuvîntul "colectivă";

alineatul (6), cuvîntul "comună" se substituie prin textul "în diviziune".

3. În articolul 11:

alineatul (4):

- cuvîntul "sau" se substituie prin cuvîntul "și";

- după litera e) se introduc literele f), g) și h) avînd următorul cuprins:

"f) termenul asigurării obligațiunilor prin gaj;

g) temeiurile sistării dreptului de gaj;

h) permiterea sau interzicerea gajului următor;"

- litera f) devine litera i).

4. În articolul 14 litera a), textul "indiferent de tipul gajului" se substituie prin textul "în condițiile art.23 alin.(4)".

5. Articolul 25 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Articolul 25. Gajul în cazul cesiunii creanței

(1) În cazul cesiunii către un terț a creanței garantate prin gaj, drepturile asupra gajului trec către acesta.

(2) În cazul cesiunii unei părți a creanței garantate prin gaj, noul creditor gajist dobîndește dreptul asupra acestui gaj proporțional creanței cesionate dacă contractul de gaj nu prevede altfel".

6. În articolul 28, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) Prin derogare de la art.29-32, satisfacerea creanțelor creditorilor din valoarea bunurilor gajate ale debitorului căruia i-a fost intentată procedură de faliment se efectuează în modul stabilit prin Legea

cu privire la faliment."

7. În articolul 29:

în alineatul (1), se introduce în final textul: "dacă creditorul gajist și debitorul gajist nu au avut o altă înțelegere, încheiată după apariția dreptului de satisfacere a obligațiunii garantate prin gaj.";

alineatul (3) se exclude;

alineatul (4) devine alineatul (3).

8. În articolul 34:

după litera a) se introduce litera b) avînd următorul cuprins:

"b) în cazul expirării termenului pentru care a fost constituit gajul;"

literele b) – d) devin respectiv literele c) – e).

9. În articolul 35:

se exclude alineatul (2);

alineatele (3) și (4) devin respectiv alineatele (2) și (3).

Art.III. – În [Legea nr.173-XIII din 6 iulie 1994](#) privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr.1), articolul 5 alineatul (1), în subalineatul patru se introduce în final textul ", informația privind aplicarea conform legii a procedurii falimentului întreprinderilor și organizațiilor".

Art.IV. – Guvernul va examina oportunitatea ratificării Convenției europene asupra unor aspecte internaționale ale falimentului (Istanbul, 1990) și, după caz, va prezenta Parlamentului, în termen de 3 luni, documentele respective.

Art.V. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării. Excepție fac prevederile cu privire la eliberarea licenței de stat prevăzute în art.22 al Legii cu privire la faliment, care se pun în aplicare după 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art.VI. – În cazul aplicării Legii cu privire la faliment pînă la expirarea termenului indicat la art.V, instanțele de judecată vor examina candidaturile la postul de administrator al procedurii de reorganizare și de administrator al procedurii concursuale în baza actelor de studii (diplomelor), datelor din cărțile de muncă, datelor prezentate de Ministerul Afacerilor Interne și de Camera Înregistrării de Stat de pe lîngă Ministerul Justiției.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Dumitru MOȚPAN

Chișinău, 16 iulie 1997.

Nr.1254-XIII.